

Gymnasie- och vuxenutbildnings- förvaltningen

KVALITETSRAPPORT

läsåret

2018/19

Innehåll

Sammandrag

1. Inledning

2. Resultat - i kunskaper

2.1 Resultat gymnasieskolan

2.2 Resultat gymnasiesärskolan

2.3 Resultat vuxenutbildningen

3. Resultat – värdegrund

3.1 Resultat gymnasie- och vuxenutbildningen – skolklimat

3.2 Resultat gymnasiesärskolan och särskild utbildning för vuxna – skolklimat

4. Analys och fortsatt arbete

4.1 Systematiskt kvalitetsarbete

4.2 Bedömning för lärande/formativa förhållningssätt

4.3 Värdegrund

4.4 Barn- och elevhälsoarbete

4.5 Nyanlända/modersmål

4.6 Digital kompetens

Sammandrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens resultat både vad gäller kunskaper och värdegrund har, under flera år, legat på en stabil nivå i paritet med de 25 % bästa skolkommunerna i Sverige. Förvaltningen har, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, identifierat att det finns variationer mellan våra skolor men också inom skolor vad gäller andel elever med en yrkes- och högskoleförberedande examen, genomsnittlig betygspoäng samt andel elever med minst E i samtliga kurser.

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och med koppling till den förvaltningsövergripande utvecklingsplanen *Bildningsstaden Borås* har förvaltningen identifierat några övergripande utvecklingsområden. Dessa är föremål för fortsatta åtgärder och insatser under 2019/20:

- Främja integration.
- Ökad måluppfyllelse.
- Framtidens lärande.
- Kompetensförsörjning.

1. Inledning

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

I Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens utvecklingsplan 2016-2021 finns följande övergripande målsättning för samtliga verksamheter:

”Alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling”

Denna kvalitetsrapport beskriver inledningsvis måluppfyllelsen och kvalitetsarbetet i Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Rapporten bygger på de kvalitetsbedömningar som respektive verksamhet genomfört. I rapporten redovisas förvaltningens resultat, utifrån lokal statistik. Samtliga uppgifter kommer att finnas tillgängliga för riksjämförelse i december 2019 då Skolverket publicerar sin statistik.

Slutligen presenterar Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen en analys av de samlade resultaten kopplade till respektive utvecklingsområde i *Bildningsstaden Borås Strategi*:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Bedömning för lärande/formativa förhållningssätt
- Värdegrund
- Barn- och elevhälsoarbete
- Nyanlända/modersmål
- Digital kompetens

Resultatpresentationen och analysen i denna rapport bygger på Skolverkets kvalitetsmodell vilken i de allmänna råden sätter ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Inom ramen för analysarbetet används SIQs modell för kundorienterad verksamhetsutveckling vilken belyser *arbetsätt, tillämpning, resultat, utvärdering och förbättring*.

2. Resultat - i kunskaper

2.1 Resultat gymnasieskolan

I Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utvecklingsplan 2016-2021 *Bildningsstaden Borås* finns följande mål för gymnasieskolan:

- Alla elever ska lämna gymnasieskolan med minst betyget E i samtliga kurser.
- Alla elever ska lämna gymnasieskolan med en högskoleförberedande- respektive yrkesexamen.
- Alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Jämförelse med riket sker inom följande områden:

- a) Fullföljd gymnasieutbildning inom fyra år.
- b) Grundläggande behörighet till universitet och högskola.
- c) Genomsnittlig betygspoäng.
- d) Högskoleförberedande- respektive yrkesexamen.

Examensbevis med minst godkänt betyg (E) i alla kurser

För en yrkesexamen ska eleven ha läst 2 500 poäng varav 2 250 ska vara godkända. Eleven ska ha godkänt i svenska 1, eller i svenska som andraspråk 1, engelska 5 och matematik 1. Ett krav är också att eleven har godkänt i 400 poäng av de programgemensamma ämnena och ett godkänt gymnasiearbete.

För en högskoleförberedande examen ska eleven ha läst minst 2 500 poäng varav 2 250 poäng ska vara godkända. Eleven ska ha godkänt i svenska 1, 2 och 3 eller i svenska som andraspråk 1, 2 och 3, engelska 5 och 6 samt i matematik 1. Dessutom ska eleven ha ett godkänt gymnasiearbete. En elev som uppfyller kraven för gymnasieexamen får ett examensbevis. En elev som inte uppnår kraven för gymnasieexamen får ett studiebevis.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål är att samtliga elever ska ha minst godkänt betyg (E) i *alla* kurser efter avslutad utbildning. Läsåret 2018/19 hade 71,5 procent (17/18 76,5 procent) av avgångseleverna ett examensbevis från ett fullständigt eller utökat program med minst godkänt betyg (E) i alla kurser. Jämfört med föregående år har resultatet försämrats något.

Examensbevis med minst E i alla kurser – andel i %	2017-18 (lokal statistik)	2018-19 (lokal statistik)
Almås	73	81
Bäckäng	90	78
Sven Erikson	78 inkl. IB	52 exkl. IB
Viskastrand	65	77
TOTALT	76,5 inkl. IB	71,5 exkl. IB

Källa: GVUF/Lokal statistik

Elever med en högskoleförberedande- respektive yrkesexamen

Andelen elever som gick ut med en högskoleförberedande- respektive yrkesexamen i Borås Stads gymnasieskolor var 87 % (lokal statistik), vilket vid en jämförelse är samma resultat som föregående år. Skolverkets nationella statistik (SIRIS) kommer i december 2019 och först då kan riksjämförelse göras.

Elever med en högskoleförberedande- respektive yrkesexamen – andel i %	2017-18 (SIRIS)	2018-19 (lokal statistik)
Almås	90	91
Bäckäng	95	91
Sven Erikson	94	78
Viskastrand	93	87
TOTALT	91	87

Källa: Skolverket/SIRIS, GVUF/Lokal statistik

Genomsnittlig betygspoäng för elever med examen från nationellt program

Genomsnittlig betygspoäng för elever med examen i Borås Stads gymnasieskolor är totalt 14,4 för de högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen. Jämfört med föregående år är resultatet något högre. Riksjämförelse kan göras i december 2019 då Skolverket presenterar sin statistik.

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för elever med examen, totalt.	Borås 2017-18 (SIRIS)	2018-19 (lokal statistik)
Högskoleförberedande program	14,7	14,9
Yrkesprogram	13,8	13,7
TOTALT	14,3	14,4

Källa: Skolverket/SIRIS, GVUF/Lokal statistik

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för elever med examen, skolvis	Borås 2017-18 (SIRIS)	2018-19 (lokal statistik)
Almås	14	14,1
Bäckäng	15	15,2
Sven Erikson	14,5	14
Viskastrand	13,8	13,5
TOTALT	14,3	14,4

Källa: Skolverket/SIRIS, GVUF/Lokal statistik

Högst betygssnitt på skolnivå har Bäckängsgymnasiet följt av Almåsgymnasiet, Sven Eriksonsgymnasiet och Viskastrandsgymnasiet. Bäckängsgymnasiet har enbart högskoleförberedande program. På Sven Eriksonsgymnasiet finns företrädesvis högskoleförberedande program men även ett yrkesprogram, Barn- och fritidsprogrammet. Förhållandet är det motsatta på Viskastrandsgymnasiet som har yrkesprogram men även ett högskoleförberedande program, Estetiska programmet med inriktningen estetik och media. Almåsgymnasiet har enbart yrkesprogram. Riksjämförelse kan göras i december 2019 då Skolverket presenterar sin statistik.

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för elever med examen - programvis	Poängsnitt 17-18 (SIRIS)	2018-19 (lokal statistik)
Barn- och fritidsprogrammet	13,3	13,7
Bygg- och anläggningsprogrammet	14,1	14,1
Ekonomiprogrammet	14,1	13,4
El- och energiprogrammet	12,5	12,7
Estetiska programmet	13,5	14,5
Fordons- och transportprogrammet	13,9	13
Handels- och administrationsprogrammet	12,8	13,4
Hantverksprogrammet	14,6	14,6
Hotell- och turismprogrammet	13,9	14,2
Humanistiska programmet	15,1	14,1
Industritekniska programmet	13,6	14
Naturvetenskapsprogrammet	15,7	16
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	14,5	15,7
Samhällsvetenskapsprogrammet	15,0	15
Spetsutbildning Entreprenörsprogrammet	16,6	17,8
Teknikprogrammet	14,5	14,5
VVS- och fastighetsprogrammet	13,4	12,2
Vård- och omsorgsprogrammet	13,6	13,6
TOTALT	14,30	14,4
International Baccalaureate	15,42	17,2

Källa: Skolverket/SIRIS, GVUF/Lokal statistik

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) för Barn- och fritidsprogrammet, som bedrivs på både Almåsgymnasiet och Sven Eriksonsgymnasiet, avser programmet som helhet. Det finns en skillnad mellan skolorna avseende GBP där GBP på Almåsgymnasiet är 14,5 och GBP på Sven Eriksonsgymnasiet är 12,4. GBP för Estetiska programmet, som bedrivs både på Bäckängsgymnasiet och Viskastrandsgymnasiet, avser programmet som helhet. Det finns ingen skillnad mellan skolorna avseende GBP. Riksjämförelse kan göras i december 2019 då Skolverket presenterar sin statistik.

Genomsnittlig betygspoäng för fristående gymnasieskolor i Borås

Skolverkets statistik för läsåret 2018/19 kommer i december 2019. Läsåret 2017/18 var den sammantagna genomsnittliga betygspoängen för de fristående gymnasieskolorna i Borås 13,6.

Behörighet till Högskola

För högskolebehörighet ska eleven ha gymnasieexamen med godkänt betyg eller högre i minst 90 procent av den totala kurspoängen 2 500 poäng d.v.s. har minst 2 250 gymnasiepoäng med lägst betyget E.

Elever som får examen från ett högskoleförberedande program har alltid grundläggande behörighet till högskolan.

För elever på yrkesprogram finns möjligheten att läsa till kurser för att få grundläggande högskolebehörighet, då dessa inte längre automatiskt ingår i utbildningen. Sedan höstterminen 2013 kan alla nationella yrkesprogram ge grundläggande högskolebehörighet inom programmets ordinarie 2500 poäng. Andel elever på yrkesprogram med grundläggande behörighet till universitet och högskola uppgick till 35,3 % av totala andelen elever med avgångsbetyg (examensbevis eller studiebevis), vilket är något högre än föregående år.

Högskolebehörighet på yrkesprogram, andel i % av alla elever med avgångsbetyg	2017/18 (SIRIS)	2018-19 (lokal statistik)
AL	39,6	41
SE (Barn- och fritidsprogrammet)	30	35,3
VS	31	29
TOTALT	33,5	35,3

Källa: Skolverket/SIRIS, GVUF/Lokal statistik

Redovisningen ovan avser andelen av samtliga elever med avgångsbetyg, antingen examensbevis eller studiebevis från ett yrkesprogram. Riksjämförelse avseende högskolebehörighet kan göras i december 2019 då Skolverket presenterar sin statistik.

Fullföljd gymnasieutbildning inom 4 år

Statistik för fullföljd utbildning i gymnasieskolan finns tillgänglig i december 2019 då Skolverket presenterar sin statistik.

Avbrott

Studieavgång, d.v.s. avbrott, innebär att eleven har slutat på ett nationellt program på gymnasieskolan i Borås och inte fortsatt sina studier på något annat program i kommunal gymnasieskola i Borås. Elever på skolorna som inte är folkbokförda i Borås kan dock vid avbrott fullfölja sina studier i hemkommunen. Andel elever som gör avbrott i sina studier ligger på samma nivå som riket i övrigt.

Studieavbrott (inkl. Introduktionsprogram)- andel i %	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Totalt
Läsår 2018/19 (Totalt antal elever)	9	8	2	7

Källa: UBK/Lokal statistik, avgång 2019 per 20 juni.

Studieavbrott - andel i % per skola	AL	BJ	BÅ	SE	VS	Totalt
Läsår 2018/19 (Totalt antal elever)	8,7	38	1,8	2,7	5,1	11,2

Källa: UBK/Lokal statistik (samtliga gymnasieelever), avgång 2019 per 20 juni.

Introduktionsprogram

Det finns sammanlagt fem introduktionsprogram i gymnasieskolan. Dessa är preparandutbildning, individuellt alternativ, programinriktat individuellt program, språkintrödn och yrkesintrödn. I Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utvecklingsplan 2016-2021 *Bildningsstaden Borås* finns följande mål för gymnasieskolan:

- Alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Jämförelse sker inom följande områden¹:

- a) Genomsnittlig betygsöäng.
- b) Skolbakgrund/tid i Sverige.

Alla elever på Introduktionsprogrammen går efter 1 års studier vidare till ett nationellt program, fortsatta studier, arbete eller annan sysselsättning	2017/18 andel i % (lokal statistik)	2018-19 (lokal statistik)
Björkängsgymnasiet	82	Statistik saknas

Källa: GVUF/Lokal statistik.

Personella förutsättningar – Gymnasieskolan

2018 (2017 inom parentes)	Lärare med lärarleg. och behörighet i ämnet, Borås – andel i %	Lärare med lärarleg. och behörighet i ämnet, samtl. kom. – andel i %
Gymnasieskola	87 (91,3)	78,8 (83,9)

Källa: Skolverket/Jämförelsetal

2.2 Resultat gymnasiesärskolan

I Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utvecklingsplan 2016-2021 *Bildningsstaden Borås* finns följande mål för gymnasieskolan:

- Alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling utifrån betyg och kommunikativ förmåga, samt få stöd att säkerställa övergången till arbetslivet.
- Alla elever ska slutföra gymnasiesärskolans nationella program med betyg i samtliga ämnen.

Betyg efter avslutad utbildning 2018-19, antal och andel elever	Almås nationella program, antal/andel i %	Bergslena A nationella program, antal/andel i %	Viskastrand nationella program, antal/andel i %
Slutbetyg	7 (100 %)	7 (100 %)	1 (100%)
Samlat betygsdokument	0	0	0
Saknar betyg	0	0	0

¹ Ett system för att mäta elevernas resultat inom dessa områden är under utarbetande. Tillsvdare används därför mål från tidigare utvecklingsplan ”Alla elever på Introduktionsprogrammen går efter 1 års studier vidare till ett nationellt program, fortsatta studier, arbete eller annan sysselsättning”.

Totalt antal elever som avslutat sin utbildning i Gy-sär	7	7	1
Elev omvänt integrerad betyg ges av Tullengymnasiet alt. annan kommun	-	-	-

Källa: Lokal statistik/AL, BE, VS

Av de elever som läsåret 2018/2019 avslutade sina studier i gymnasiesärskolan hade samtliga elever ett slutbetyg vilket är något bättre än föregående år.

Arbete/sysselsättning efter avslutad utbildning i Gy-sär 2018-19, antal och andel elever	AL nationella program, antal/andel i %	BE A nationella program, antal/andel i %	VS nationella program, antal/andel i %	Hulta Ängar Individuellt program antal/andel i %	Almås Individuellt program antal/andel i %
Anställning med lönebidrag	1 (14 %)	1 (14 %)	1 (100 %)	1	0
Arbetspraktik	0	1 (14 %)	0	0	0
Fortsatt utbildning	0	1 (14 %)	0	0	0
Daglig verksamhet	6 (86 %)	4 (57 %)	0	1 (100 %)	3 (100 %)
Avflyttad till annan ort med fortsatt studiegång	0	0	0	0	0
Elever i uppföljning sysselsättning ej klar	0	0	0	0	0
Totalt antal elever som avslutat sin utbildning i Gy-sär	7	7	1	4	3

Källa: Lokal statistik/AL, BE, VS, * AF - Arbetsförmedlingen

För varje avgångselev görs en individuell planering för fortsatt sysselsättning efter avslutade studier. 15 elever avslutade gymnasiesärskolans nationella program och 7 avslutade individuellt program, totalt 22 elever. Samtliga elever hade någon form av sysselsättning, vilket är något högre än föregående år.

Personella förutsättningar – Gymnasiesärskolan

2019 (2018 inom parentes)	Lärare med ped. högskoleex, Borås – andel i %	Lärare med ped. högskoleex, samtl. kom. – andel i %
Gymnasiesärskola	84,6 (83,3)	80,9 (85,8)

Källa: Skolverket/Jämförelsetal

2.3 Resultat Vuxenutbildningen – i kunskaper

I Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utvecklingsplan 2016-2021 *Bildningsstaden Borås* finns följande mål för vuxenutbildningen:

- Alla elever ska fullfölja sin studieplan utifrån personligt uppsatta mål.
- Alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Studieplan

Den övergripande måluppfyllelsen operationaliseras med hjälp av en indikator² över hur stor andel av eleverna som bedöms fullfölja sin studieplan på ett tillfredsställande sätt.

Indikator	Målvärde 2019	Utfall 2019	Målvärde 2025
Alla elever ska fullfölja sin studieplan utifrån personligt uppsatta mål.	65 %	63 %	75 %

Källa: Lokal statistik/VUX

Målvärdet för 2019 är satt till att 65 % av eleverna ska ha fullföljt sin studieplan utifrån personligt uppsatta mål. Utfallet för 2019 blev 63 % dvs. något lägre än det satta målvärdet. Det är viktigt att framhålla att bland de 37 % som *inte* bedömts fullfölja planen finns olika typer av anledningar till att de avslutat sina studier. En av orsakerna kan vara att eleven fått ett arbete och därför valt att avsluta sina studier i förtid.

Personella förutsättningar – Vuxenutbildningen

2019 (2018 inom parentes)	Lärare med ped. högskoleex, Borås – andel i %	Lärare med ped. högskoleex, samtl. kom. – andel i %
Komvux (grundläggande och gymnasial)	84,3 (87)	80,6 (82,5)
Särskild utbildning för vuxna	100 (100)	88,6 (89,1)
Svenska för invandrare	72,5 (79,4)	72 (73,4)

Källa: Skolverket/Jämförelsetal

3. Resultat - värdegrund

3.1 Resultat gymnasie- och vuxenutbildningen – värdegrund

Skolklimatundersökningen (samtliga skolenheter exkl. sär GY/VUX - elever och elever VUX upphandling)

Skolklimatundersökningen genomförs årligen och belyser 4 områden: Värdegrund, Undervisningens kvalitet, Inflytande och delaktighet och Rektor. Klimatundersökning genomförs av såväl elever som personal med en relativt hög svarsfrekvens där 74,8 % av eleverna besvarade enkäten. Inom områdena tar lärare och elever ställning till ett antal påståenden med en fyrgradig svars-skala: 1 Stämmer inte alls, 2 Stämmer ganska dåligt, 3 Stämmer ganska bra, 4 Stämmer helt och hållet.

² Indikatorn bygger på ett slumpmässigt urval vilket innebär att slumpmässiga variationer i indikatorn som en följd av urvalet förekommer. Indikatorn och målvärdena bör ses som ett grovt riktmärke.

Resultatet på Skolklimatundersökningen har över tid legat stabilt runt 3 eller strax däröver vilket får anses som ett högt resultat. Särskilt högt ligger området Värdegrund där både elever och personal gör en hög skattning. Något lägre har man skattat områdena som omfattar Undervisningens kvalitet och Inflytande och delaktighet. Området rektor har skattats lägre av elever än lärare men ligger på samma nivå som föregående års resultat. Det finns en variation mellan elever och lärares svar framförallt gällande området rektor.

	Genomsnitt Värdegrund, Undervisningens innehåll och kvalitet, Inflytande och delaktighet, Rektor (läsåret 17/18 inom parentes)
Lärare	3,2 (3,1)
Elever	3,1 (3)
Totalt	3,2 (3)

Källa: Borås Stad/Skolklimatenkät

Område	Elever (läsåret 17/18 inom parentes)	Lärare (läsåret 17/18 inom parentes)
Värdegrund	3,4 (3,4)	3,4 (3,2)
Undervisningens kvalitet	3 (2,7)	3,2 (3,2)
Inflytande och delaktighet	3,1 (3)	3,1 (3,1)
Rektor	2,7 (2,7)	3,1 (3,1)

Källa: Borås Stad/Skolklimatenkät

3.2 Resultat SÄR GY/VUX – värdegrund

Skolklimatundersökningen (samtliga skolenheter sär GY/VUX)

Inför 2017 tog GVUF fram en för Gymnasiesärskolan anpassad enkät med rubrikerna: Kunskap och lärande, Delaktighet och inflytande, Bemötande och Trygghet och trivsel. Klimatundersökning genomförs av såväl elever som personal med en mycket hög svarsfrekvens. Inom områdena tar elever ställning till ett antal påståenden med en tregradig svarsskala: 1 Stämmer helt, 2 Stämmer delvis, 3 Stämmer inte alls.

Område	Elever (läsåret 17/18 inom parentes)
Kunskap och lärande	2,5 (2,5)
Delaktighet och inflytande	2,7 (2,8)
Bemötande	2,8 (2,8)
Trygghet och trivsel	2,6 (2,7)
Totalt	2,6 (2,7)

Källa: Borås Stad/Skolklimatenkät

Resultatet på Skolklimatundersökningen omfattande elever inom SÄR GY/VUX ligger mycket högt inom samtliga områden. Resultatet ligger i stort på samma nivå som föregående läsår.

4. Analys och fortsatt arbete

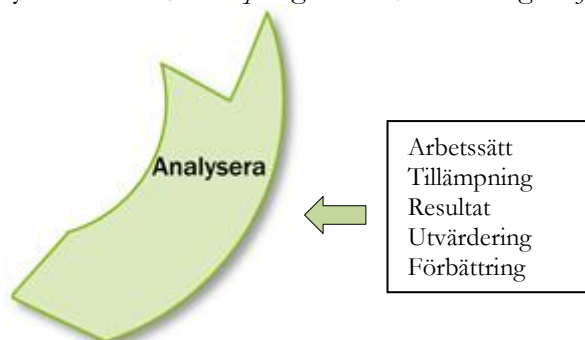
Utgångspunkten för det systematiska kvalitetsarbetet i alla skolformer är Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med modellen nedan³:

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen redovisar i sin analys de samlade resultaten kopplade till respektive utvecklingsområde i *Bildningsstaden Borås Strategi*:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Bedömning för lärande/formativa förhållningssätt
- Värdegrund
- Barn- och elevhälsoarbete
- Nyanlända/modersmål
- Digital kompetens

Modellen för analysen bygger på SIQs modell för kundorienterad verksamhetsutveckling och belyser *arbetsätt, tillämpning, resultat, utvärdering och förbättring*.

³ Skolverkets allmänna råd med kommentarer – Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet

4.1 Systematiskt kvalitetsarbete

Valda arbetssätt

Samtliga verksamheter har tagit fram och implementerat en utvecklingsplan kopplad till den förvaltningsövergripande Bildningsstaden Borås. I verksamheternas utvecklingsplaner finns prioriterade utvecklingsområden definierade samt hur man avser att arbeta med dessa inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Skolenheternas utvecklingsområden och insatser kopplade till dessa följs upp på skolnivå och förs in i det för förvaltningen gemensamma kvalitetsarbetet. Förvaltningens system för det systematiska kvalitetsarbetet bygger på s.k. kvalitetsbedömningar (en gemensam mall är framtagen) vilka genomförs på respektive skolenhet. Skolenheternas kvalitetsbedömningar följs upp av respektive verksamhetschef som i sin tur gör en kvalitetsbedömning för hela verksamheten. Verksamhetschefernas kvalitetsbedömningar ligger till grund för denna rapport.

Under läsåret 2018/19 har fokus för det gemensamma kvalitetsarbetet legat på att identifiera och analysera kommande förvaltningsgemensamma utvecklingsområden samt sätta ramarna för hur förvaltningen ska ta sig an dessa.

Förvaltningsgemensamma och skolspecifika enkäter genomförs för att följa upp elevers upplevelse av undervisningens kvalitet. Resultaten på enkäter analyseras och följs upp på skolenhets-, verksamhets- och förvaltningsnivå.

Tillämpning

Kvalitetsarbetet är en systematisk och integrerad del av det dagliga arbetet på varje skolenhet. Det finns ett system, vilket beskrivs ovan, för att rapportera vidare till nästa nivå samt ett system för att återkoppla resultaten till lärarna för vidare analys och åtgärder i förbättringsarbetet.

Resultat

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens resultat både vad gäller kunskaper och värdegrund har legat på en stabil nivå, bland de 25 % bästa skolkommunerna i Sverige, under flera års tid. Det finns exempelvis en tydlig positiv trend över tid gällande elevernas genomsnittliga betygspoäng.

Förvaltningen har, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, identifierat att det finns variationer mellan våra skolor men också inom skolor vad gäller andel elever med en yrkes- och högskoleförberedande examen, genomsnittlig betygspoäng samt andel elever med minst E i samtliga kurser. Det finns några kurser som utmärker sig negativt gällande andel elever med F-betyg. Borås resultat är jämförbart med övriga riket på så sätt att det är en nationell trend att just dessa kurser har en hög andel elever med F-betyg.

Inom områden som verksamheterna arbetat fokuserat med över tid har resultaten ökat markant t.ex. gällande genomsnittlig betygspoäng i gymnasieskolan och andel elever med betyg efter avslutade studier i gymnasiesärskolan. En framgångsfaktor som är genomgående i förbättringsarbetet är att en gedigen analys av orsakerna till resultaten genomförts samt att alla nivåer på skolan varit involverade i analys- och förbättringsarbetet.

Utvärdering

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har under en längre tid arbetat fram en framgångsrik modell för det systematiska kvalitetsarbetet på förvaltningsnivå med förgrening ned på verksamhets- och enhetsnivå. Modellen som används är kvalitetsbedömningen vilken är känd av alla

och har en koppling till den gemensamma utvecklingsplanen. I arbetet med att genomföra kvalitetsbedömningen är både lärare och skollledning delaktiga vilket har visat sig vara framgångsrikt i förbättringsarbetet.

Kvalitetsbedömningarna ligger till grund för förvaltningens analys och leder fram till verksamhetspecifika eller vid behov förvaltningsövergripande förbättringsåtgärder. Förvaltningens ledningsgrupp analyserar och följer tillsammans upp de samlade resultaten och anger riktningen för gemensamma åtgärder. Under läsåret 2018/19 blev resultatet av analysen fyra, för förvaltningen gemensamma, utvecklingsområden. Under läsåret har arbete pågått med att ta fram analysunderlag samt tillsätta arbetsgrupper för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Verksamheternas insatser följs upp på verksamhetsnivå och omsätts till lärande och förbättringar samt förs vidare in i förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete.

Förslag på förbättring

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta vidare med de förvaltningsövergripande utvecklingsområdena i syfte att höja måluppfyllelsen och skapa likvärdiga förutsättningar för elevernas lärande.

4.2 Bedömning för lärande/formativa förhållningssätt

Valda arbetsätt

Grunden för Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens arbete med ”Det goda lärandet” är att fokus ska ligga på höga förväntningar på såväl lärare som elever. Vad gäller lärarnas arbete handlar det ytterst om förmågan att bygga goda relationer med eleverna, att pedagogiskt och didaktiskt möta elevernas behov samt förmågan att utmana och stödja eleverna i deras lärande. Resultatet av ”Det goda lärandet” ska vara att alla elever lämnar skolan med goda kunskaper och med förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande.

En av utgångspunkten för ”Det goda lärandet” är att lärare har ett formativt perspektiv på lärande. Det förutsätter att även läraren ingår i ett professionellt kollegialt lärande där de samarbetar med varandra om undervisningens möjligheter och utmaningar. Förvaltningens verksamheter har valt olika modeller för att tillse att alla lärare omfattas av ett professionellt kollegialt lärande, gemensamt för alla är dock att förstelärare används i arbetet med att planera, följa upp och analysera undervisningens resultat samt stödja i förbättringsarbetet. Exempel på modeller för professionsutveckling är Learning Study, Läslyftet, Matematiklyftet, systemteoretisk kompetensutveckling och Cooperative Learning.

Tillämpning

Vi ser att formativa perspektiv på lärande är synligt i alla våra verksamheter men att det varierar mellan lärare gällande tillämpning och förståelse för hur ett sådant perspektiv på lärande kan påverka progressionen i elevens lärande.

Resultat

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens målbild är att samtliga verksamheter ska kännetecknas av ett professionellt pedagogiskt klimat där elevens lärande och resultat står i fokus, där eleven äger sin egen läroprocess och där all undervisning tar sin utgångspunkt i formativa perspektiv på lärande.

Förvaltningens resultat är med utgångspunkt i målbilden varierande. Områden som berör lärarens relation till eleverna, vilket får anses vara en grundförutsättning för elevens lärande, uppvisar i

Skolklimatundersökningen höga och stabila resultat över tid. Elever upplever generellt att de känner sig trygga i skolan och att de har en god relation till sina lärare. Gällande områden som berör inflytande och delaktighet samt undervisningens kvalitet uppvisas ett lägre resultat med viss variation mellan enheter. Generellt upplever en betydande andel elever att deras inflytande över undervisningen är för låg, att de inte alltid förstår lärandemålen eller får ett tillräckligt stöd för att utvecklas i sitt lärande.

En slutsats utifrån resultaten ovan är att elever har stabila grundförutsättningar för att lyckas i skolan då de i hög grad trivs och känner sig trygga. Resultat i form av betyg skulle dock sannolikt öka och färre elever göra avbrott i sina studier om de dessutom i högre grad upplevde att de hade inflytande över undervisningen, hade större förståelse för lärandemålen och fick mer stöd av läraren. Det är sannolikt så att det finns ett samband mellan kurser med låga resultat och elevers förståelse av lärandemål.

Utvärdering

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen identifierat behov av att djupare analysera orsaker till att elever uppger att de har litet inflytande över undervisningens innehåll och utformning och på vilket sätt detta kan påverka enskilda kursers resultat negativt. Under föregående läsår genomfördes flera aktiviteter och åtgärder i syfte att ytterligare kartlägga orsaker till låga resultat samt ta reda på bakomliggande orsaker till att elever gör avbrott i sina studier. Orsaker till avbrott kan vara flera t.ex. att eleven inte kommit in på sitt förstahandsval, lärares generella förmåga att skapa goda relationer till sina elever samt i vilken grad elever får vara delaktiga i och ha inflytande över undervisningen.

Verksamheternas egna insatser följs upp på verksamhetsnivå och omsätts till lärande och förbättringar samt förs vidare in i förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete.

Förslag på förbättring

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta vidare med att säkerställa lärares bedömningskompetens. Det sker exempelvis genom analyser av betygsresultat som återkopplas till verksamheten via förvaltningens ledningsgrupp. På verksamhetsnivå har förstelärarna en viktig roll i arbetet med gemensamma analyser, samplanering av kurser, auskultationer och framtagande av modeller för elevers delaktighet och inflytande.

4.3 Värdegrund

Valda arbetssätt

Grunden för Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens arbete med värdegrund är att den i sin helhet omfattar hur vi utövar arbetet med inkludering och likvärdighet, demokrati och likabehandling, för jämställdhet och mot diskriminering, trakasserier, främlingsfientlighet och rasism. Det handlar om att i varje verksamhet skapa en kultur som genomsyras av ett hälsofrämjande arbete vilket har som syfte att skapa trygghet och studiero. Alla som arbetar i våra verksamheter ska vara med och bidra till att skapa de bästa förutsättningar för eleven att lyckas i sin kunskapsutveckling.

Förvaltningens utvecklingsplan pekar ut riktningen för värdegrundsarbetet i form av målbild och önskvärt förlopp i arbetet. Varje verksamhet utarbetar med utgångspunkt i den gemensamma utvecklingsplanen en egen plan för värdegrundsarbetet. Exempel på insatser i det främjande arbetet är att utveckla Elevhälsans funktion i det hälsofrämjande arbetet, fokus på att främja närvaro och följa upp orsaker till frånvaro och i förlängningen avhopp samt professionellt kollegialt lärande gällande lärarens ledarroll.

Tillämpning

Utifrån resultat i Skolklimatenkäten, vilket visar höga resultat inom samtliga områden som mäter trivsel och trygghet, kan vi utläsa att värdegrundsarbetet genomsyrar våra verksamheter på alla nivåer.

Resultat

Resultaten från Skolklimatundersökningen 2019 visar, inom samtliga verksamheter, att en majoritet av eleverna känner sig trygga och respekterade i skolan både av lärare och kamrater. Det är ett resultat som legat på samma höga nivå under flera års tid. Resultaten visar dock på en viss variation mellan verksamheterna och inom områden vilket kräver vidare analyser och insatser t.ex. inom områdena rektor/elever samt undervisningens kvalitet. Förvaltningen har identifierat ett behov av att mer på djupet analysera och kartlägga orsakerna till varför elever upplever sig otrygga.

Utvärdering

Verksamheten som helhet kan betecknas som trygg och stödjande utifrån de resultat som Klimatundersökningen visar. Det finns en variation mellan skolenheterna inom samtliga områden där flera skolenheter kommit längre i sitt arbete än andra och på så sätt kan fungera som ett stöd till andra enheter som inte kommit lika långt i sitt arbete. Det gäller framförallt i arbetet med att ta fram rutiner och stödmaterial för kartläggningar men också i arbetet med att organisera forum för inflytande.

Verksamheternas insatser följs upp på verksamhetsnivå och omsätts till lärande och förbättringar samt förs vidare in i förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete.

Förslag på förbättring

Inom samtliga områden finns det, trots höga resultat, anledning för skolenheterna att göra ytterligare förbättringar för att genom olika insatser öka graden av trygghet, studiero och inflytande. Det handlar då i hög grad om att bibehålla, sprida och förstärka det arbete som redan idag fungerar väl samt tillse att det som framkommer i utvärderingar följs upp och omsätts till lärande och förbättringar. Exempel på insatser som kommer att genomföras på förvaltningsnivån är att undersöka och analysera sambandet mellan otrygghet och avbrott i studier.

4.4 Barn- och elevhälsoarbete

Valda arbetssätt

Utgångspunkten för elevhälsoarbetet är att skolan ska tillse att eleverna har en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans roll är främst att verka förebyggande och hälsofrämjande. Det innebär att elevhälsan ska bidra till och stödja lärarna i arbetet med att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.

Under läsåret 2018/19 har fokus legat på att utveckla det hälsofrämjande arbetet inom verksamheterna. Det har t.ex. handlat om att utarbeta nya arbetsstrukturer och rutiner för tidiga insatser och stödja lärarna i arbetet med extra anpassningar.

Tillämpning

Vi kan utläsa i de kvalitetsbedömningar som genomförts att det hälsofrämjande perspektivet är väl känt och förankrat i verksamheterna. Det finns en viss variation mellan och inom verksamheterna i hur hög grad Elevhälsans professioner lägger mycket eller lite tid på reaktiva insatser.

Resultat

I kvalitetsbedömningarna lyfter verksamhetscheferna att det finns ett målinriktat arbete med att utveckla elevhälsoarbetet, men att det också finns svårigheter i att behålla fokus på det förebyggande och främjande arbetet samtidigt som man ska arbeta reaktivt. Verksamhetscheferna lyfter ett behov av att stärka lärares allmänna kompetens om hur man gör anpassningar i lärmiljön. En höjning av den generella kompetensen att genomföra anpassningar i den ordinarie undervisningen anges av verksamhetscheferna som viktig för att skapa bättre förutsättningar för eleverna att nå målen för utbildningen.

Utvärdering

Det finns en variation mellan verksamheterna inom samtliga områden där flera skolenheter kommit längre i sitt arbete än andra och på så sätt bör fungera som ett stöd till andra enheter som inte kommit lika långt i sitt arbete. Verksamhetscheferna uppger i sina kvalitetsbedömningar att det finns ett fortsatt behov av att fokusera mer på de främjande insatserna och därmed arbeta mindre reaktivt.

Verksamheternas insatser följs upp på verksamhetsnivå och omsätts till lärande och förbättringar samt förs vidare in i förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete.

Förslag på förbättring

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta vidare med att säkerställa tillgången till kompetens inom Elevhälsan. Det sker t.ex. genom insatser som är definierade i förvaltningens strategiska kompetensplan och kompetensutbildningsinsatser för Elevhälsans personal. På förvaltningsnivå kommer insatser att genomföras för att stärka analysarbetet i de nätverk som Elevhälsans personal ingår i. Analyser som ska ligga till grund för det strategiska arbetet i förvaltningens- såväl som skolornas ledningsgrupper.

4.5 Nyanlända/modersmål

Valda arbetsätt

Utgångspunkten för gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens organisation är att samtliga gymnasieskolor ska erbjuda utbildning inom ramen för Språkintröduktion. Inför läsåret 2016/17 genomfördes därför en förändring av organisationen. Dåvarande Tullengymnasiet fick ansvaret för att i ett första skede ta emot nyanlända elever, kartlägga deras kunskaper och undervisa de elever med mycket kort eller ingen skolbakgrund. Almås- och Viskastrandsgymnasiet fick ansvaret för undervisningen av de elever som siktade mot behörighet till ett yrkesprogram. Bäckängs- och Sven Eriksonsgymnasiet fick ansvaret för undervisningen av de elever som siktade mot behörighet till ett högskoleförberedande program. Vuxenutbildningen ansvarar som tidigare för de elever som omfattas av SFI.

Den stora tillströmningen av elever till Språkintröduktion och SFI har ställt stora krav på organisationen dels vad gäller mottagande av elever men också i arbetet med att utveckla kvaliteten i undervisningen. Under läsåret 2018/19 har signaler kommit om att antalet elever på Språkintröduktion och SFI på sikt kommer att minska kraftigt vilket har inneburit organisationsförändringar i verksamheten

Under läsåret 2018/19 har förvaltningen fortsatt organiserat nätverksmöten för ansvariga för Språkintröduktionen (skolledare, samordnare, SYV och lärare) Syftet har varit att skapa en sammanhållen och likvärdig organisation för Språkintröduktionen och skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte. Under läsåret har dessutom en ny plan för nyanländas studievägar tagits fram.

Denna har som yttersta syfte att skapa bättre förutsättningar för elevernas lärande samt öka genomströmningshastigheten.

Tillämpning

Vi kan utläsa i de kvalitetsbedömningar som genomförts att de arbetssätt som valts för organisationen av Språkintröduktion och SFI är systematiserade och integrerade i verksamheterna vilket har ökat likvärdigheten i utbildningen.

Resultat

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens mål är att alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det innebär att alla elever ska ges förutsättningar att lämna skolan med goda kunskaper syftande till att de blir antagningsbara och anställningsbara.

Under läsåret 2018/19 har fokus legat på att organisera och utveckla Språkintröduktion och SFI på ett sådant sätt att genomströmningshastigheten ökar. Detta för att elever så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning eller till ett arbete. Som ett led i detta arbete har förvaltningen skapat bättre förutsättningar för att nyanlända elever ska kunna läsa alla grundskoleämnen samt att elever ska kunna kombinera SFI med andra studier.

Många elever har kort eller ingen skolbakgrund med sig då de kommer till Sverige. För dessa elever har Björkängsgymnasiet organiserat mottagandet och skapat en organisation för att möta elever på en individuell nivå. För de elever som har en utbildning med sig när de kommer till Sverige har verksamheterna tagit fram olika modeller för validering och prövning. Utöver lärare som undervisar har man i verksamheterna insatser med språkstödjare, vilka finns med i undervisningen som ett stöd.

I de utvärderingar som genomförts av Språkintröduktion framkommer att det finns svårigheter med att mäta elevens progression i lärandet då eleven inte når hela vägen fram till ett betyg. En modell har arbetats fram under läsåret för att stegvis följa upp elevens lärande på vägen fram till ett betyg.

De elever som har en skolbakgrund med sig då de kommer till Sverige har ofta en snabb progression i sitt lärande och går tidigt vidare i sina studier till ett nationellt gymnasieprogram, efter gymnasiala studier eller vidare till ett arbete. För de elever som har ingen eller kort skolbakgrund tar det längre tid och dessa elever behöver en fortsatt planering för vidare studier inom Vuxenutbildningen då de fyller 20 år. Vi kan se att det för just dessa elever finns stora utmaningar i att planera för fortsatta studier så att elevens lärande inte stannar upp. Förvaltningen har därför tagit fram en ny plan för studievägen för nyanlända.

Inför läsåret 2019/20 har en omorganisation genomförts där samtliga elever på Introduktionsprogrammet idag finns integrerade i verksamheten på de fyra gymnasieskolor som har nationella program. Detta i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevernas progression i lärandet samt skapa möjlighet att exempelvis kombinera grundskolestudier med en yrkesutbildning.

Utvärdering

Verksamheten som helhet kan betecknas som väl rustad att organisera för Språkintröduktion och SFI. Det finns idag en större generell kompetens i alla verksamheter gällande att undervisa nyanlända elever vilket kommer sig av att fler lärare undervisar dessa elever samt att förvaltningen genomfört riktade kompetensinsatser. Tätare uppföljningar och modeller för att mäta progressionen i elevens lärande har ökat kvaliteten i undervisningen.

Verksamhetscheferna uppger i kvalitetsbedömningarna att man fortsatt ser utmaningar och svårigheter i att skapa goda förutsättningar för elevgruppen att nå målen för utbildningen. De uppger att det finns utmaningar i att tillse att det finns behörig personal och att progressionen i elevernas lärande är tillfredsställande.

Verksamheternas insatser följs upp på verksamhetsnivå och omsätts till lärande och förbättringar samt förs vidare in i förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete.

Förslag på förbättring

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta vidare med att säkerställa tillgången till kompetens exempelvis i svenska som andraspråk. På verksamhetsnivå ska fokus ligga på att säkra rutiner för uppföljning av nyanlända elevers lärande och utveckling av kvalitén i undervisningen syftande till att öka andelen elever som får behörighet till ett nationellt program, kan gå vidare med eftergymnasiala studier eller vidare till ett arbete.

4.6 Digital kompetens

Valda arbetsätt

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens mål är att alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det omfattar också elevens digitala kompetens, en kompetens som förbereder eleven för ett framtida lärande och framtida yrke. Förvaltningens utvecklingsplan uttrycker en tydlig förväntan på lärarna om att all undervisning ska ha en tydlig koppling till den digitala kompetensen. Verksamhetscheferna och rektorerna har inom ramen för sitt uppdrag ansvaret att leda och styra skolan in i en digital lärmiljö. Arbetet följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Under läsåret 2018/19 har Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen arbetat vidare med analysen av hur långt vi kommit i digitaliseringsprocessen. Arbetet har utmynnat i ett utvecklingsuppdrag som har till syfte att ta fram en förvaltningsgemensam digitaliseringsplan.

Tillämpning

Vi kan utläsa i de kvalitetsbedömningar som genomförts att alla elever har tillgång till digitala verktyg och att en betydande del av undervisningen sker i en digital lärmiljö. Det finns en variation mellan verksamheter men också inom skolenheter i hur hög grad de digitala verktygens potential används fullt ut. Det hänger samman med enskilda lärares kompetens men också med styrningen och ledningen av digitaliseringen.

Resultat

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens mål är att alla elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det innebär att alla elever ska ges förutsättningar att lämna skolan med goda kunskaper. En väl genomtänkt digital lärmiljö kan verka som ett stöd för eleven att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

I de kvalitetsbedömningar som genomförts framkommer att digitala verktyg är en naturlig del av undervisningen och att den tekniska kompetensen hos såväl elever som lärare generellt är hög. Vad gäller lärares förmåga att pedagogiskt möta framtidens lärande i form av digital kompetens framkommer i de analyser som genomförts att det finns en variation mellan och inom verksamheterna i hur hög grad undervisningen bedrivs i en adekvat digital lärmiljö.

Utvärdering

Verksamheten som helhet kan betecknas som väl rustad vad gäller tillgången till digitala verktyg och teknisk kompetens. Det finns dessutom goda förutsättningar för lärare att i ett professionellt kollegialt lärande utveckla sin pedagogiska förmåga kopplat till den digitala kompetensen.

Vid en närmare analys av de samlade resultaten (betyg, elevers upplevelse av hur stödstrukturer fungerar i skolan och lokala uppföljningar) framkommer att de digitala verktygens potential inte används fullt ut. Det påverkar med största sannolikhet måluppfyllelsen för framförallt de elever som är i behov av en anpassad lärmiljö.

Verksamheternas insatser följs upp på verksamhetsnivå och omsätts till lärande och förbättringar samt förs vidare in i förvaltningens gemensamma kvalitetsarbete.

Förslag på förbättring

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer fortsatt att arbeta vidare med att säkerställa den digitala kompetensen hos lärare. Det kommer företrädesvis ske genom framtagandet och implementeringen av en förvaltningsgemensam digitaliseringsplan. På verksamhetsnivå ska insatser göras för att utveckla den digitala lärmiljön med särskilt fokus på hur digitala verktyg kan stödja elevers lärande.

Sammanfattning av övergripande åtgärder och slutsatser

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens resultat både vad gäller kunskaper och värdegrund har, under flera år, legat på en stabil nivå i paritet med de 25 % bästa skolkommunerna i Sverige. Förvaltningen har, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, identifierat att det finns variationer mellan våra skolor men också inom skolor vad gäller andel elever med en yrkes- och högskoleförberedande examen, genomsnittlig betygspoäng samt andel elever med minst E i samtliga kurser.

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och med koppling till den förvaltningsövergripande utvecklingsplanen *Bildningsstaden Borås* har förvaltningen identifierat några övergripande utvecklingsområden. Dessa är föremål för fortsatta åtgärder och insatser under 2019/20:

- Främja integration.
- Ökad måluppfyllelse.
- Framtidens lärande.
- Kompetensförsörjning.